

ת"פ 8873/10/20 - מדינת ישראל נגד יחיא אלדדא

בית המשפט המחוזי בבאר שבע
ת"פ 8873-10-20 מדינת ישראל נ' אלדדא

בפני כב' השופט יואל עדן
בעניין:
המאשימה:
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד יריב צרי - פמ"ד

נגד
הנאשם:
יחיא אלדדא
ע"י ב"כ עו"ד אבנר שמש

גזר דין

האישום

1. הנאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין.

העובדות אשר הוכחו וכלל השתלשלות העניינים באירוע מפורטים בהכרעת הדין, ויש לראות את הקביעות שם כחלק בלתי נפרד מגזר הדין. להלן יובאו הדברים בתמצית.

על פי כתב האישום, אשר הוכח, ביום 25.9.20 נהג סלימאן אלדדא ("**המתלונן**") ברכב ("**הרכב**"), כשברכב גם ביתו הקטינה, בת כשנתיים.

בעת שנסע המתלונן ברכב, הגיח הנאשם כשהוא נוהג ברכב מיצובישי מגנום ("**רכב המגנום**"), מימין ומלפני רכבו של המתלונן, וחסם את נתיב נסיעתו. עקב כך, המתלונן עקף את רכב המגנום תוך שנאלץ לעלות על המדרכה, המשיך בנסיעה ופנה ימינה, מיד החל הנאשם בנסיעה מהירה ברכב המגנום אחרי רכב המתלונן, תוך שהוא נצמד לרכב, עצר בפתאומיות ופנה ימינה בעקבות הרכב.

המתלונן, עקב פחדו מהנאשם, הוסיף בנסיעה מהירה והנאשם דלק אחריו ברכב המגנום. או אז, האיץ הנאשם את מהירות נסיעתו במגנום והתנגש בחוזקה ברכב מאחור, בכוונה לפגוע ביושבי הרכב ובמתלונן.

כתוצאה מכך, נדחף הרכב קדימה והסתובב כ- 180 מעלות לכיוון נתיב הנסיעה הנגדי, עלה על המדרכה עד שנעצר תוך שהתנגש בעמוד תאורה ובתמרור כשחלקו הקדמי של הרכב על המדרכה.

המתלונן נפגע בכתפו וסבל מכאבים ופונה לקבלת טיפול רפואי. לרכבו של המתלונן נגרמו נזקים רבים: כל החלק האחורי של הרכב נמערך, השלדה התחתונה של הרכב נפגעה, המנוע נפגע ונשפך שמן.

הנאשם המשיך לנהוג במהירות ברכב המגנום הסתובב בכיכר סיבוב מלא ונסע במהירות גבוהה בחלפו בסמוך לרכב המתלונן ונמלט מהמקום.

הנאשם במעשיו שתוארו לעיל, סיכן חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה, בכוונה לפגוע בנוסע בנתיב התחבורה או לסכן את בטיחותו.

הכרעת הדין

2. במענה לכתב האישום כפר הנאשם במיוחס לו, טען כי כלל לא היה מעורב באירוע, והעלה טענת אליבי.

נשמעו ראיות, עדות הנאשם כללה סתירות, ונקבע כי אינה מהימנה ואין לתת אמון בעדותו. כך גם ביחס לטענת האליבי שהעלה הנאשם, ונקבע כי היא לא הוכחה ואין כל עד היכול לתמוך בטענה זו.

לאחר בחינת העדויות ומכלול הראיות, נקבע כי הוכח מעל לספק סביר המיוחס לנאשם בכתב האישום, כי הנאשם נהג ברכב המגנום בכוונה לפגוע במתלונן הנוהג ברכבו, והוציא אל הפועל את כוונתו, בכך שפגע עם רכב המגנום ברכב בו נהג המתלונן, כאשר בתו ברכבו. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו למתלונן נזק פגיעות, הוא סבל מכאבים ונדרש לקבלת טיפול רפואי, ונפגע רכבו, כאמור לעיל.

הראיות לעונש

3. במסגרת הראיות לעונש הוגש מטעם המאשימה הרישום הפלילי והתעבורתי של הנאשם (סומן תע/1).

מטעם הנאשם לא הוגשו ראיות לעונש.

טענות הצדדים

4. לטענת ב"כ המאשימה, הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, וכי "מה שמיוחד בתיק הזה, מתיקי סיכון חיי אדם רבים אחרים, זה שפה התממשה כוונתו של הנאשם, עבירת הסיכון היא עבירה התנהגותית שאין צורך בתוצאה לצידה, בתיק הזה הנאשם בכוונת מכוון דלק אחרי המתלונן, פגע בו בעצם הפך את הרכב שלו לכלי נשק."

נטען כי הרקע למעשים הינו סכסוך משפחתי על קרקעות, לא מדובר בסכסוך אישי בין הנאשם למתלונן, ויש בכך כדי להגביר את מסוכנותו של הנאשם "שלא פעל מתוך דם חם, אלא בכוונה לאחר מספר שעות סכסוך שהיה בבוקרו של אותו יום ביצע את האמור בכתב האישום."

נטען כי חלקו היחסי של הנאשם הינו משמעותי היות והוא מבצע העבירה העיקרי, ומהמוציגים שהוגשו ניתן ללמוד על עוצמת הפגיעה וגובה הנזקים לרכב.

ב"כ המאשימה ביקש להזכיר כי בתו הקטינה של המתלונן הייתה ברכב, וטען: "אני לא מאמין שהנאשם ידע את זה, אבל כשאתה פוגע במכוון ברכב אתה צריך לקחת בחשבון שייתכן וישנם אנשים נוספים."

נטען כי הנאשם נסע ברכב הפוגע כאשר על ארגז המטען מונחת כמות נכבדה של ברזלים, שחלקם עפו במהלך המרדף, ובכך חומרה נוספת בשל המסוכנות הפוטנציאלית של מרדף כאשר הרכב עמוס בברזלים.

נטען כי הפסיקה בנוגע לעבירה זו מושרשת בערכאות המחוזי וכן בבית המשפט העליון, ב"כ המאשימה מפנה להלכת אבו אלקיען משנת 2004, נטען כי בית המשפט העליון במסגרת ע"פ 285/13 חידש הלכה זו, וקבע שתיקון 113 לא פוגע בהלכה זו ובקביעות שלצידה. ב"כ המאשימה מפנה לגזרי דין של בית המשפט המחוזי בת.פ. 14459-01-18, ובת.פ. 45646-01-20 בהם ניתנו עונשים של 42 ו- 45 חודשי מאסר. נטען כי דובר שם על אנשים ללא עבר פלילי שהתנהגותם הייתה מכוונת ולוותר בפגיעה.

נטען כי יש ליתן משקל לשיקולי הרתעה וגם לערכים של שלמות גופם של אזרחים תמימים הנמצאים ברחובות ארצנו. ב"כ המאשימה מבקש לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 3 ל- 5 שנות מאסר, ולמקם את העונש במרכז המתחם, היות ולנאשם עבר פלילי משנת 2017 בגין עבירת הסעת שב"ח, וכן לאור עברו התעבורתי המשמעותי, אשר לאור גילו של הנאשם מראה על נהיגה מסוכנת.

ב"כ המאשימה מפנה לתסקיר שירות מבחן ממנו עולה לטענתו כי הנאשם אינו לוקח אחריות, וכי שירות המבחן סבור שאין מקום להליך טיפולי ולא בא בהמלצה.

ב"כ המאשימה, מפנה לאמור בתסקיר שירות מבחן ביחס למתלונן, שם נאמר שהמתלונן עדיין חושש מהתפתחות אירוע אלים.

נטען כי יש ליצר הרתעה אמצעות ענישה משמעותית, וייתכן שבכך יהיה להביא לשקט ולמניעת פגיעה נוספת בדרכים אלו של שימוש בכלי רכב כאמצעי לפתרון סכסוכים.

נטען כי ביחס לנזקים שנגרמו, היות והמתלונן לא הגיע, אין אלא להפנות לראיות שכבר הוגשו.

מבוקש לגזור על הנאשם עונש משמעותי של מאסר בפועל, מאסר על תנאי, פסילה בפועל, פסילה על תנאי, ופיצוי למתלונן.

5. ב"כ הנאשם טען כי לנאשם אמנם הרשעה אחת משנת 2013, אולם כל חייו שמר על החוק. צוין כי הנאשם נפצע פציעה קשה בגינה נאלץ לשוב לבית הוריו.

ב"כ הנאשם מפנה לתסקיר שירות המבחן המפרט את נסיבות חייו האישיות של הנאשם ואת הקשיים עמו מתמודד, ונטען כי שירות מבחן לא בא בהמלצה טיפולית או בהמלצה בכלל וזאת משום שהנאשם אינו מודה בביצוע העבירה.

נטען כי לנאשם עומדת הזכות שלא להודות על אף הכרעת בית המשפט - "התיק נשמע העדים העידו והנאשם העיד ובית המשפט קבע ואת זה הנאשם מכבד. אבל זכותו המלאה עדיין לטעון לחפותו. אני לא חושב שבאיזשהו מקום זה אמור לעמוד לו לרועץ".

נטען כי התקיימה סולחה, אשר נחתמה ב- 5.10.20, מדובר במשפחה ולא בפלגים שונים, ובאותו שבט, הסולחה שהייתה הינה של כלל הצדדים ולא מדובר בסולחה לאירוע נקודתי. נטען כי אביו של הנאשם העיד על כך בפני בית המשפט "אני אומר שהסולחה שיש בין הצדדים, שיש סולחה הכל שקט ואין מתיחות, אין כעס בין אחד לשני. אפילו בהפסקה האבא פונה אלי למה פיצוי הכל שולם בין הצדדים בהתאם לסולחה".

נטען כי בענייננו מדובר בסיכון שהיה בטווח קצר, גם הפציעות אינן חמורות לטענת ב"כ הנאשם, "כשאני מסתכל על המסמך הרפואי ת/16, אני לא רואה פגיעות. כל מה שיש בת/16 אחרי כל האבחנות לאור כאבים בכתף משוחרר למיין אורטופדי. המתלונן שוחרר לאחר קבלת טיפול רפואי עוד באותו היום."

נטען כי הנאשם מצוי בתנאים מגבילים, ולא נטען שהייתה הפרה או הסתבכות, כמו כן לא נטען שהיו סכסוכים נוספים, טרם הסולחה ולאחר הסולחה.

ב"כ הנאשם מבקש את מידת הרחמים מבית המשפט, ונטען כי לנאשם שאיפות נורמטיביות לעתיד.

נטען כי הנאשם מקבל את הכרעת בית המשפט ומבקש שבית המשפט יקבל את בקשתו בהתחשב בסולחה שהתקיימה ובמשך הזמן הקצר בו התקיים המרדף.

לעניין הפסילה נטען לחשיבות הרישיון ככלי תעסוקתי ושיקומי. במיוחד כשמדובר בנאשם שעומד לעבור ניתוח ברגלו, לאחר שעבר בעברו מספר רב של ניתוחים, וכי בית המשפט, כחלק משיקולי הענישה, צריך להסתכל על מצב בריאותי של נאשם, והנאשם זקוק להסתייע ברכב מפאת מצבו הבריאותי, ומדובר בשיקול מכריע והפסילה צריכה להיות צופה פני עתיד ולא בפועל.

נטען כי הנאשם למד לימודים אקדמאיים ולאחרונה קיבל תעודה בתחום "הייבוא וייצוא סחר בינלאומי" דבר המעיד, לטענת ב"כ הנאשם, על כוונותיו של הנאשם לעתיד.

ב"כ הנאשם מפנה לפסיקה לעניין מדיניות הענישה הנהוגה וטוען כי מתחם העונש ההולם בנסיבותיו של הנאשם נע בין 9 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל- 20 חודשי מאסר בפועל.

ב"כ הנאשם התייחס לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, וטען כי בהתאם לאמור בתסקיר שירות מבחן ביחס לשאיפותיו הנורמטיביות לעתיד של הנאשם, מאסר בפועל יפגע ביכולתו לממש את שאיפותיו האישיות.

נטען כי חלפו כ- 9 חודשים מיום ביצוע העבירה, כאשר בתקופה זו שמר הנאשם על התנאים המגבילים בקפידה, ובכך יש לחזק את העובדה שהנאשם מורתע מההליך השיפוטי ומכבד את החלטות בית המשפט.

ב"כ הנאשם מבקש כי עונשו של הנאשם יקבע בתחתית המתחם האמור, כך שיוטלו על הנאשם חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

הנאשם אמר: **"אני מכבד את החלטת בית המשפט, וכל מה שיגזור עלי בית המשפט אני אבצע"**.

הערכים המוגנים ומתחם העונש ההולם

6. העבירה אשר ביצע הנאשם הינה עבירה חמורה, ונסיבות ביצוע העבירה חמורות ביותר, כאשר הנאשם משתמש ברכבו כדי לפגוע במתכוון במתלונן הנוהג ברכבו.

הנאשם רדף אחר המתלונן והאיץ עד להתנגשות ברכבו של המתלונן, והכל בכוונה לפגוע בו, וזאת כאשר ברכב במתלונן, הוא ובתו בת כשנתיים. כפועל יוצא ממעשהו של הנאשם נפגע המתלונן ונפגע רכבו.

הביצוע של העבירה במכוון ובמתוכנן, מתוך מטרה ברורה לפגוע במתלונן, ולמעשה להפוך את הרכב בו נוהג הנאשם לכלי נשק, מביא למסקנה כי מדובר ברף גבוה ביותר של חומרה, ומסוכנות שהתממשה.

בביצוע העבירה פגע הנאשם בערכים המוגנים אשר ביסודה והם שמירה על שלמות גופו של אדם, שמירה על שלום הציבור ובטחונו, שלטון החוק, הסדר הציבורי ושמירה על משתמשי הדרך מסכנה.

ביצוע העבירה בכוונה ובאופן מתוכנן, בנסיבות האמורות, הביא לפגיעה ברף גבוה בערכים המוגנים.

בתי המשפט הדגישו את חומרת עבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, וכי יש צורך של ממש במיגור התופעה וזאת באמצעות החמרת הענישה.

ר' ע"פ 4763/17 ותד נ' מדינת ישראל (29.1.2018):

"עבירת המרדף פוגעת בצורה ישירה בביטחון האישי של עובר דרך. כל חטאו הוא שעשה שימוש בכבישי המדינה. ... מספר כלי רכב, ביניהם רכב השייך למשטרה, נאלצו לסטות מהדרך על מנת שלא להיפגע. התנהגות כזו יוצרת מצב של התמוטטות דיני התעבורה, על כל הסיכון הכרוך בכך. אין לאפשר תוהו ובוהו בנתיבי התחבורה"

ר' ע"פ 2410/04 מדינת ישראל נ' סלמאן אבולקיעאן (11.11.2004):

"...המערער נהג ברכבו בפראות, בשעה הומה, בטבורה של עיר, ותוך שהוא מסכן את המשתמשים האחרים בדרך. חברה מתוקנת אינה יכולה להשלים ואסור לה להשלים עם בריונות ופריקת עול מסוג זה, ומקל וחומר שאין להשלים עם כך כאשר מדובר בתופעה שרבים חוטאים בה, והמתרחשת כמעשה של יום ביום באזור הנגב. את התופעה החמורה הזו יש למגר כדי להבטיח את שלום הציבור, וגם כדי לאפשר לאנשי החוק למלא את תפקידם ללא מורא. תרומתם של בתי המשפט למאמץ שנועד להשיג מטרה זו צריכה לקבל ביטוי ברמת הענישה הנקוטה, ולנוכח פסקי דין שהוצגו בפנינו אנו חוששים כי ברמת הענישה הנהוגה כיום אין די, וספק אם רכיב ההרתעה זכה בה למענה הולם."

7. קביעת מתחם העונש ההולם מתבצעת בעיקר תוך התייחסות לנסיבות ביצוע העבירה, החומרה והתוצאה, ואינה קשורה אך בעבירה כפי נוסחה ועונשה בחוק. עקרון הענישה האינדיבידואלית כולל היבטים הקשורים הן בנסיבות ביצוע העבירה והן בנאשם עצמו, ושלב קביעת מתחם העונש ההולם, נעשה תוך התייחסות להיבטים הקשורים בנסיבות הביצוע, ולו היבט אינדיבידואלי הקשור למקרה המסוים הנדון. ר' ע"פ 1323/13 חסן ואח' נ' מ"י (5.6.2013), המתייחס לצביון האינדיבידואלי אשר העניק המחוקק לשלב עיצוב המתחם. את הפסיקה להלן יש לאבחן בהתייחס לנסיבות כל מקרה.

- בע"פ 4626/20 יצחק גולדשטיין נ' מ"י (4.4.2021) הורשע המערער לאחר שמיעת ראיות בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה והיעזק לרכוש במזיד, בכך שלא שעה לבקשת מאבטחים בחניון שלא ליסוע, פגע בשניים מהם עם רכבו, נסע בנתיב נגדי ופגע ברכב, והכל תוך נהיגה במהירות. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם בין 20 ל - 60 חדשי מאסר, והטיל עונש של 36 חודשים, ₪ 12,000 פיצוי למתלוננת, 18 חדשי פסילה וענישה מותנית. הערעור נדחה תוך שנקבע כי המתחם הולם את חומרת העבירות ומתיישב עם מדיניות הענישה הנוהגת, וכך נפסק:

אוסף ואצין כי נוסף על החומרה היתרה העולה מאליה מן התיאור שלעיל בדבר נסיבותיו הקונקרטיות של המקרה דנן,

הרי שלא אחת עמד בית משפט זה על חומרתן הרבה של העבירות שבהן הורשע המערער, הכרוכות בסיכון חיי אדם בנתיב תחבורה. יפים לעניין זה דברי כב' השופטת א' פרוקצ'יה:

"בית משפט זה קבע רמת ענישה גבוהה במיוחד לעבירות הכרוכות בנהיגה פרועה בכביש תוך סיכון מידי של חיי אדם בנתיב תחבורה ואגב התעלמות מכללי התנועה ומהוראות שוטרים לעצור. חומרת הענישה נובעת הן מהחומרה המופלגת העולה מהתנהגות זו, ומהסיכונים שהיא טומנת בחובה, והן מהתפשטותה של התופעה המסוכנת הזו בכבישי הארץ, באזורים שונים בערים ומחוצה להן"....34. על רקע האמור, אני סבורה כי מתחם הענישה שקבע בית המשפט המחוזי אכן הולם את חומרת העבירות שביצע המערער, הטומנות בחובן פגיעה קשה בערכים המוגנים של הגנה על חיי אדם, על שלמות הגוף ועל הקניין. כן יצוין כי מתחם זה אף מתיישב עם מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים..."

- בע"פ 9883/09 אליהו חיים נ' מ"י (5.7.2010) - הורשע המערער על פי הודאתו בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, חבלה במזיד ברכב, תקיפה הגורמת חבלה ואיומים, בכך שהמערער נסע עם רכבו בעקבות רכב אחר בו נהג המתלונן. משניסה המערער לעקוף את הרכב שלפניו, בלם המתלונן את רכבו וכתוצאה מכך פגע בו רכבו של המערער. בשלב זה ניגש המערער לכיוון המתלונן, וזה מחשש כי יבולע לו המשיך בנסיעה. אולם המערער לא הרפה ממנו, נסע בעקבותיו, נגח עם רכבו ברכב האחר, וניסה לעקוף אותו ולחסום את דרכו. בשלב כלשהו הזעיק המערער אף את חברו שהגיע עם טנדר, וגם הוא הצטרף למרדף אחר המתלונן, תוך שהמערער שב ונוגח ברכבו. לבסוף, נאלץ המערער לעצור ונעל את דלתות הרכב. או אז נטל המערער אלת עץ וניפץ עמה את השמשה שליד הנהג, וכתוצאה מכך נחבל המתלונן בשתי ידיו. בית המשפט המחוזי השית על המערער 50 חודשי מאסר. הערעור נדחה.

- בע"פ 1370/19 אהרון אבו סעלוק נ' מ"י (8.7.2019) - המערערים, אהרון וסמי, הורשעו על פי הודאתם במסגרת הסדר טיעון בעבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות, ואהרון, שנהג ברכב הפוגע והתנגש בעוצמה ברכב בו נהג המתלונן, הורשע בנוסף בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, בכך שעל רקע סכסוך קודם בין המערערים למתלונן, משראו המערערים את המתלונן נוהג ברכב מלפניהם בכביש כשלצדו יושב קטין, אהרון הגביר לפתע את מהירות הנסיעה והתנגש בעוצמה בחלקו האחורי של רכב המזדה שלפניו. רכב המזדה - ובו המתלונן והקטין - נהדף, סטה לנתיב הנגדי, התנגש ברכב שחלף ממול ונעצר כשהוא בזווית של 90 מעלות. הקטין שישב לצדו של המתלונן יצא מן הרכב ונמלט ברגל, ואילו המערערים יצאו מהרכב הפוגע והתנפלו על המתלונן בעודו יוצא מן הרכב הנפגע והיכו את המתלונן, ולאחר מכן קרוב משפחה של המתלונן שהגיע למקום, ובהמשך התפתחה קטטה שבסופה המתלונן הובהל לבית החולים וטופל בגין פגיעה בראש ופצעי שפשוף שונים, וסמי ספג גם הוא חבלות בכל חלקי גופו. בית המשפט המחוזי העמיד את מתחם הענישה של אהרון אשר נהג ברכב על 32-65 חודשי מאסר בפועל, והשית עליו 32 חודשי מאסר, והערעור נדחה.

- בע"פ 8189/17 משה בן חיים נ' מ"י (7.2.2018) הורשע המערער לאחר שמיעת ראיות, בעבירות של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, נהיגה בלי רישיון נהיגה, ואי ציות לרמזור אדום. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 2 ל- 5 שנות מאסר, והטיל על המערער 40 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופסילה מנהיגה ומקבלת רישיון נהיגה למשך 5 שנים. הערעור נדחה.

- בע"פ 6059/15 **זוהיר סלאמה נ' מ"י** (10.8.2016) הורשע המערער לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, נהיגה ללא רישיון נהיגה, נהיגה ללא פוליסת ביטוח בת תוקף, נהיגה בקלות ראש שגרמה לתאונה בה ניזוק רכוש ואי ציות לאור אדום ברמזור, תוך חציית ארבעה צמתים באור אדום. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 3 ל- 6 שנות מאסר, והשית על המערער 5 שנות מאסר בפועל לצד עונשים נלווים, הערעור נדחה תוך שצוין כי:

"המערער נסע בפראות במשך זמן לא מבוטל, לא שעה להוראות השוטרים שדלקו אחריו, חצה צמתים על אף האור האדום ברמזור, נהג בנתיב הנגדי, פגע בניידת משטרה, ולא חדל מבריחתו אף לאחר שהתנגש במעקה בטיחות ונאלץ לעזוב את רכבו ולהימלט רגלית מהמשטרה. כל זאת, כאמור, כשאינו בידו רישיון נהיגה. התנהגותו זו, בפרט בצירוף עם התנועה המגונה שביצע לעבר שוטרת, מעידה על זלזול בוטה בחוק וברשויות האכיפה, ודומה שאין צורך להכביר במילים על חומרת מעשיו ועל הסיכון הנשקף מהם לחיי אדם. בשים לב לכל אלה, ובהינתן מדיניות הענישה הנוהגת, נחה דעתנו כי העונש שהושת על המערער הולם את חומרת העבירות שבהן הורשע ונסיבות ביצוען, ואין בו כל סטייה ממדיניות הענישה הראויה"

- בע"פ 285/13 **מוסטפא נ' מ"י** (24.10.2013) הורשע המערער במספר עבירות, שהעיקרית בהן היא סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, והצדדים הגיעו להסדר בו המאשימה תעתור לעונש מאסר בין 48-50 חודשים, ביהמ"ש המחוזי דן את המערער ל-42 חודשי מאסר והפעיל מאסר מותנה בן 4 חודשים מחצית בחופף. ביהמ"ש העליון ציין כי מתחם העונש ההולם בעבירה זו לא השתנה לקולא נוכח תיקון 113, הפנה לע"פ 6398/07 (שיצוטט להלן) וקבע כי בנסיבות העבירה החמורות, בהן מדובר במרדף מהיר ופראי, על המתחם לנוע בין 3.5-4.5 שנים, והדגיש את חומרת העבירה של סיכון חיי אדם:

"דומה כי אין צורך להרחיב הדיבור על הסכנה הנובעת מתופעת המרדפים בהיבטים של סיכון חיי אדם. מי שנמלט משוטרים, תוך שהוא מסכן את חיי הנהגים האחרים ועוברי אורח תמימים...מעיד על עצמו כי אין מורא החוק עליו, כי הוא מזלזל בחיי אדם וכי יעשה הכל על מנת "להציל את עורו"."

- בע"פ 6398/07 **נאיף אבולקיען נ' מ"י** (20.2.2008) הורשע המערער בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, חבלה בכוונה מחמירה, והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, ודינו נגזר ל-4 שנות מאסר בפועל. ביהמ"ש העליון הדגיש את חומרת העבירות והצורך בהרתעת הרבים, כאמור:

"מתברר כי אך כפסע היה בין נהיגתו הרת האסון והסיכונים של המערער את רכבו לבין פגיעה קשה בשוטרים שניצבו לצד המחסום המשטרת. מעשיו של המערער משקפים לצערנו תופעה עבריינית קשה ומסוכנת שהפה למכת אזור ואשר ענישתה חייבת לשקף מסר ברור של הרתעה והתראה. העונש שהוטל על המערער אינו קל, אולם נמצא הוא ברמת הענישה אותה היתווה בית משפט זה לעוברי עבירות שכאלה."

בע"פ 2100/06, 2238/06 מ"י נ' **אבולקיען** (7.6.2006) - ערעור המדינה על קלות העונש, וערעור שכנגד על חומרת העונש, כאשר המשיב הורשע בעבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, ובית המשפט המחוזי דן אותו ל-30 חודשי מאסר. בית המשפט העליון קיבל את הערעור והחמיר את עונשו של המשיב ל-4 שנים.

בע"פ 3300/16 **אסמעיל אבו ענזה נ' מ"י** (11.5.2017) המערער הורשע על פי הודאתו בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו ונהיגה ללא רישיון נהיגה, בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הולם הנע בין 3 ל-5 שנות מאסר, והטיל על המערער 50 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. למערער עבר פלילי ותעבורתי מכביד. בית המשפט העליון דחה את ערעורו של המערער תוך שציין כי:

"על הצורך בענישה משמעותית בעבירות מן הסוג שביצע המערער ניתן ללמוד אף ממדיניות הענישה הנוהגת בפסיקותיו של בית משפט זה. כך, בעניין לנקין, אושר גזר דינו של בית המשפט המחוזי לאחר שגזר על המערער 50 חודשי מאסר בפועל בעקבות הרשעה בעבירה עיקרית של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, וזאת תוך בריחה מן השוטרים. כן, נקבע כי מתחם ענישה של בין 30-60 חודשי מאסר הולם את מעשיו של המערער בנסיבות דומות לענייננו - כאשר שם הסתיים האירוע ללא נפגעים כלל; ב-ע"פ 7234/13 אימאם נ' מדינת ישראל [פורסם בבנו] (13.7.2014) אישר בית משפט זה עונש של 54 חודשי מאסר בפועל בנסיבות דומות לענייננו כאשר גם מקרה זה הסתיים ללא נפגעים; וראו גם ע"פ 6059/15 סלאמה נ' מדינת ישראל [פורסם בבנו] (10.8.2016) שם אושר עונש של 60 חודשי מאסר בפועל בנסיבות דומות; וכן את הפסיקה הרבה שנסקרה בגזר דינו של בית המחוזי המחוזי בעניינו של המערער. הנה כי כן ובניגוד לטענתו, עונשו של המערער אינו חורג כלל ועיקר ממדיניות הענישה הנוהגת ביחס לעבירות בהן הורשע."

8. בענייננו הסיכון באופן הנהיגה של הנאשם התממש, והוא הוציא אל הפועל את תכנונו וכוונתו, ועשה שימוש מכוון ברכבו לפגוע במתלונן וברכבו.

הנאשם עושה שימוש ברכב כאמצעי ליישוב סכסוך, באמצעות פגיעה במתלונן באמצעות רכב בו הנאשם נהג.

מדובר ברף גבוה של חומרה ופגיעה בערכים המוגנים, ועל מתחם העונש ההולם לבטא חומרה זו.

יש לציין כי אמנם אין אינדיקציה לפגיעות במתלונן באופן שגרם לנכות או לנזק קבוע, וענין זה מובא במסגרת השיקולים, ואולם המתלונן נפגע, נזקק לבדיקות וטיפול רפואי, וככלל מדובר בנסיבות חמורות של ביצוע העבירה.

נוכח האמור, אני מוצא את מתחם העונש ההולם בגין העבירה אשר ביצע הנאשם, בנסיבות ביצועה, ככולל מאסר בפועל הנע בין 3 ל-5 שנים.

על הענישה לכלול גם רכיב משמעותי של פסילה, לאור השימוש שעושה הנאשם ברכב לפגיעה במתלונן, וכן רכיב של

פיצוי, אשר יבוצע על דרך האומדן כפי המתחייב בהליך פלילי.

הענישה

9. הנאשם יליד 1990 והוא בעל עבר פלילי הכולל עבירה של הסעת שוהים שלא כדין, עבירה מ - 2013 בגינה הוטלו עליו 3 חדשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

לנאשם עבר תעבורתי הכולל 13 עבירות, ובהן גם נהיגה ללא רשיון רכב, ומספר עבירות של נהיגה בחוסר זהירות.

הוגש תסקיר שירות מבחן הסוקר את נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם אשר חלקן לא יפורט מפאת צנעת הפרט.

מהתסקיר עולה כי הנאשם בן 31 רווק ונתון במעצר בית מלא בבית הוריו.

תוארה משפחת מוצאו של הנאשם, הנאשם מסר כי משפחתו מתפקדת ונעדרת עבר פלילי.

הנאשם סיים 12 שנות לימוד ולזכותו תעודת בגרות מלאה, בסיום לימודיו עבד בעבודות שונות, החל ללמוד לימודים אקדמיים בשנת 2015 אך הפסיק בעקבות ההליך הפלילי שהתנהל כנגדו באותה תקופה.

טרם מעצרו לא עבד עקב פציעה קשה ברגלו שנגרמה כתוצאה מנפילה במרץ 2020.

לאחר פציעתו חזר הנאשם להתגורר בבית הוריו והחל בהליך שיקומי שכלל ניתוח, השתלת פלטינות ברגלו ופיזיותרפיה. הוצגו מסמכים מאמתים, בעקבות הפציעה הפסיק להתאמן בכדורגל ולעבוד.

הנאשם תאר בפני שירות מבחן את הקשיים עמו מתמודד מאז פציעתו וכי לאחרונה הקשיים התעצמו בשל ההליך המשפטי. מסר שממתין לניתוח נוסף ברגלו ושבתחילת השנה החל לימודים בקורס ייבוא, ייצוא וסחר.

שירות מבחן מצוין כי הנאשם התקשה להיפתח ולתאר את קשייו. שירות מבחן מצוין את עברו הפלילי של הנאשם, וכי בשנת 2016 שולב הנאשם בקבוצה טיפולית השתתף באופן עקבי במפגשי הקבוצה ושיתף בקשייו. הנאשם אמר כי ההשתתפות בהליך הטיפולי הייתה משמעותית עבורו. ציין שלמד לשקול צעדיו ולחשוב על השלכות מעשיו.

בהליך המעצר בעבירה הנוכחית, הוטל על הנאשם צו פיקוח מעצרים למשך 6 חודשים, הנאשם שולב בקבוצה לעצורי

בית, והגיע לחלק מהמפגשים שהתקיימו. הנאשם התקשה לשתף בפתיחות וכן התקשה להתייחס להתנהלותו באירוע העבירה.

הנאשם מסר כי נערכה סולחה וישנה רגיעה בין המשפחות, אך עדיין חושש מהתפתחות אירוע אלים נוסף באזור.

הנאשם אינו מודה בביצוע העבירה, לדבריו הסכסוך המשפחתי הינו על רקע שיוך אדמות, מסר כי הסכסוך לא קשור אליו וכי באוקטובר 2020 נערכה סולחה בין שתי המשפחות.

שירות מבחן התרשם מקושי של הנאשם להודות בביצוע העבירה ולקחת אחריות על מעשיו. צויינה התרשמות כי הנאשם בעל שאיפות לעתיד וניסה להשקיע בשנים האחרונות בתחום הלימודים והתעסוקה. שירות מבחן מצוין כי לאור הקושי להודות בעבירה ובחינת חלקו באירוע וכן בחינת דפוסיו המכשילים, יתקשה הנאשם להירתם מהליך טיפולי במסגרת שירות מבחן ועל כן לא בא בהמלצה בעניינו של הנאשם.

10. החומרה האמורה לעיל של נסיבות ביצוע העבירה, מחייבת ענישה אשר ינתן בה משקל לשיקולי הרתעתו של הנאשם והרתעת הרבים.

שימוש בכלי רכב ככלי נשק לפגיעה באחר, מחייב ענישה מחמירה ומרתיעה.

מנגד, בשיקולים לקולא יש להביא את העובדה כי לנאשם עבר בעבירה אחת אשר אינה רלוונטית, וכן את נסיבותיו האישיות אשר מפורטות בתסקיר ואת פציעתו. יש לציין כי הנאשם ביצע את העבירה כשהוא לאחר הפציעה ברגלו כאמור, והפציעה לא הרתיעה אותו, אולם משקל מסויים יש לתת למצבו זה.

אינני מוצא בסולחה הנטענת כנימוק להקלה בענישה. שימוש ברכב לפגיעה באחר וככלי ליישוב סכסוכים מחייב ענישה מרתיעה, ושיקול זה גובר.

בנוסף, הנאשם אינו נוטל כל אחריות על מעשיו. נאמרו אמירות כלליות על כי הנאשם מכבד את החלטת בית המשפט, אולם לא נשמעה קבלת אחריות.

זו זכותו של הנאשם כזכות כל נאשם לכפור ולנהל הליך של שמיעת ראיות, ואולם, משנדחתה גרסה עובדתית של נאשם, לדבר משמעות לגבי לקיחת אחריות, אשר רלבנטית לעונש. ר' לעניין זה ע"פ 8421/12 ינון בן חיים נ' מ"י (29.9.2013), בו נקבע כי לקיחת אחריות והבעת חרטה הם קריטריונים חיוניים וקשורים למרבית שיקולי הענישה, ובהם שיקום, הרתעה והגנה על הציבור, ור' גם ע"פ 4277/14 אלזבידי נ' מ"י (28.5.2015).

לאור כל האמור, אני מוצא כי על הענישה בעניינו של הנאשם להיות באמצעו של המתחם.

בנוסף תוטל פסילה בפועל לאור כך שהנאשם עשה שימוש ברכב כדי לפגוע באחר. משך הפסילה יהיה מתון ביחס לחומרת העבירה, משיקולים של שיקום הנאשם.

כן יוטל פיצוי, אשר יבוצע על דרך האומדן.

11. לאור כל האמור, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

מאסר - מאסר בפועל לתקופה של 4 שנים. מתקופת מאסרו ינוכו ימי מעצרו מיום 25.9.20 עד ליום 13.10.20.

הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי המאסר ביום 19.9.21 שעה 8:00 במתקן הכליאה דקל. מוצע לנאשם לערוך מיון מוקדם.

מאסר על תנאי - מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו יעבור על עבירה לפיה הורשע.

פיצוי - הנאשם ישלם למתלונן ע.ת. 1 פיצוי בסך 10,000 ש"ח. הפיצוי ישולם בתוך 60 יום מהיום. התשלום יבוצע לקופת בית המשפט, וממנה יועבר למתלונן על פי פרטים שימסרו למזכירות.

פסילה בפועל - הנני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה וזאת לתקופה של 12 חודשים.

פסילה על תנאי - הנני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה וזאת למשך 12 חודשים. הנאשם ישא בעונש זה אם בתקופה של שנתיים מיום שחרורו יעבור על עבירה לפיה הורשע או על עבירה נוספת מבין מניין העבירות המחייבות הפעלת התנאי, כמפורט בתקנות התעבורה ובתוספות לתקנות אלה.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ל' אב תשפ"א, 08 אוגוסט 2021, במעמד הצדדים.